

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Постанови про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів незаконної забудови, самовільного зайняття земельних ділянок, самовільного будівництва, зловживань щодо використання коштів і майна, що перебуває в управлінні суб'єктів управління об'єктами державної та комунальної власності, які зумовили появу об'єктів незавершеного житлового будівництва, що призводить до порушення права на житло військовослужбовців Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, членів їхніх сімей та внутрішньо переміщених осіб, про результати роботи за шість місяців

1. Обґрунтування необхідності прийняття проєкту

Постановою Верховної Ради України від 4 грудня 2025 року № 4707-ІХ (далі – Постанова № 4707-ІХ) утворено Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів незаконної забудови, самовільного зайняття земельних ділянок, самовільного будівництва, зловживань щодо використання коштів і майна, що перебуває в управлінні суб'єктів управління об'єктами державної та комунальної власності, які зумовили появу об'єктів незавершеного житлового будівництва, що призводить до порушення права на житло військовослужбовців Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, членів їхніх сімей та внутрішньо переміщених осіб (далі – Тимчасова слідча комісія).

Основними завданнями Тимчасової слідчої комісії визначено:

1) розслідування фактів порушень законодавства у сфері містобудівної діяльності, земельного законодавства, пов'язаних з незаконною забудовою, самовільним зайняттям земельних ділянок, самовільним будівництвом, зловживаннями та неефективним використанням коштів і майна, що перебуває в управлінні суб'єктів управління об'єктами державної та комунальної власності;

2) вивчення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, до повноважень яких віднесено питання регулювання містобудівної діяльності, експлуатації інженерних мереж та приєднання до них об'єктів будівництва, забезпечення надання комунальних послуг, розслідування фактів порушень та зловживань, у тому числі фактів корупції, з боку посадових/службових осіб цих органів, фактів неналежного виконання ними своїх посадових/службових обов'язків;

3) аналіз та встановлення причин виникнення об'єктів незавершеного житлового будівництва (довгобудів), систематизація інформації про такі об'єкти, внесення пропозицій щодо вирішення проблемних питань завершення їх будівництва і введення в експлуатацію з метою вирішення актуальних

проблем забезпечення житлом громадян України, зокрема внутрішньо переміщених осіб, військовослужбовців Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, членів їхніх сімей;

4) розслідування фактів та обставин щодо ефективності програм забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, визначення шляхів вирішення проблеми недостатнього забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, у тому числі з використанням проблемних об'єктів будівництва, майна та земельних ділянок державної і комунальної власності, що перебувають в управлінні/користуванні суб'єктів управління об'єктами державної та комунальної власності, зокрема Національної академії наук України та національних галузевих академій наук, установ, організацій, підприємств, що перебувають у їхньому віданні, майна та земельних ділянок загальносоюзних громадських об'єднань (організацій, спілок) колишнього Союзу РСР;

5) розслідування та встановлення причин невиконання у повному обсязі зобов'язань держави щодо забезпечення житлом військовослужбовців та членів їхніх сімей, визначення шляхів вирішення проблеми недостатнього забезпечення житлом військовослужбовців Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, у тому числі з використанням проблемних об'єктів будівництва, майна та земельних ділянок державної і комунальної власності, що перебувають в управлінні/користуванні суб'єктів управління об'єктами державної та комунальної власності, зокрема Національної академії наук України та національних галузевих академій наук, установ, організацій, підприємств, що перебувають у їхньому віданні, майна та земельних ділянок загальносоюзних громадських об'єднань (організацій, спілок) колишнього Союзу РСР.

Пунктом 7 Постанови № 4707-ІХ передбачено, що строк діяльності Тимчасової слідчої комісії – один рік з дня її утворення.

Відповідно до вимог частини другої статті 3 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та пункту 9 Постанови № 4707-ІХ не пізніше як через шість місяців з дня утворення Тимчасова слідча комісія подає Верховній Раді України письмовий звіт про виконану роботу, а також підготовлені нею пропозиції щодо проєктів актів Верховної Ради України, висновки, пропозиції та інші матеріали, а Верховна Рада України на своєму пленарному засіданні заслуховує звіт Тимчасової слідчої комісії про виконану роботу.

На засіданні Тимчасової слідчої комісії 2 червня 2026 року розглянуто результати її роботи за півроку, затверджено звіт Тимчасової слідчої комісії за шість місяців діяльності і ухвалено рішення про реєстрацію проєкту відповідної Постанови Верховної Ради України.

2. Цілі і завдання проєкту

Метою прийняття проєкту Постанови відповідно до частини другої статті 3 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» є подання та заслуховування звіту Тимчасової слідчої комісії про результати роботи за шість місяців.

3. Загальна характеристика та основні положення проєкту

Проєктом пропонується Верховній Раді України взяти до відома звіт Тимчасової слідчої комісії про результати роботи за шість місяців.

Також пропонується направити звіт Тимчасової слідчої комісії про виконану роботу за шість місяців Кабінету Міністрів України, Фонду державного майна України, Державній аудиторській службі України, Офісу Генерального прокурора, Державному бюро розслідувань, Службі безпеки України, Бюро економічної безпеки України, Національній поліції України, обласним, Київській міській державним адміністраціям, Національній академії наук України та галузевим академіям наук для розгляду в межах їх компетенції та відповідного реагування.

Звіт Тимчасової слідчої комісії про результати роботи за шість місяців має бути опублікований на офіційному вебсайті Верховної Ради України.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Відносини у даній сфері регулюються Конституцією України, Законом України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та Регламентом Верховної Ради України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування проєкту

Прийняття та реалізація проєкту Постанови не вимагає додаткових видатків із Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних наслідків прийняття проєкту

Прийняття проєкту Постанови дозволить виконати вимоги частини другої статті 3 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» щодо подання та заслуховування звіту Тимчасової слідчої комісії за шість місяців діяльності.

Народні депутати України

**ПУЗІЙЧУК А.В.
та інші**

